

Mårdjakt med Plotthund

Jag heter Jan-Erik Falk och är ny webbmaster för plotthundsklubben. Jag bor i Dalarna och jagar i princip bara rovdjur, allt från björn till mink! Jag har en unghund som heter Max, han är en felfärgad plott en såkallad "Buckskinn"=hjortfärgad. Tackvare färgen så är han inte registrerad, men det är inte som vissa tror en blandras utan en felfärgad plott!

Jag är en rätt så hängiven mårdjägare, det är en svårjakt som kräver envishet och en viss erfarenhet för att man ska bli någorlunda framgångsrik. Dom som har jagat mård vet vad jag menar! Ett grundkrav för att jaga mård är nysnö gärna några cm djup, det är ett litet rovdjur som rör sig över stora områden i sitt födosök. Mården tar daglega på många olika ställen t.ex. under stenar, gamla rävgryt, rötter under träd, lador och uppe i träd. Daglegan i träd är oftast i granar, i något gammalt ekkorbo men hålträd är inte heller ovanligt som lega för mården.

Hur man jagar mård

Mårdjakten i vårt land bedrivs med både fällor och riktad jakt på spårsnö, det skjuts naturligtvis mård för hundar under barmarks perioden också, till exempel under fågeljakt med trädkällare. Mårdjakten på nysnö är den jaktform som jag ska försöka berätta om. När den första snön lägger sig över nejderna är det dags att ta fram lite utrustning och ge sig ut att leta mårdspår! En gammal arme-spade (Klas), yxa och en kofot är ett måste! Ett stort spett ska ligga i bilen, det kan behövas. Hagelbössa, grytvolver och ficklampa. En del jagar mård utan hund, med framgång ska tilläggas! Det kan vara en fördel att inte ha hundar med sig om det är lite snö och man har svårt att se spåren, lika om mården har trasslat mycket. Kan vara irriterande att ha hundar som springer ut mårdlöparna. Nackdelen att inte ha hund är när mården har tagit daglega i marken det kan vara väldigt svårt att veta exakt var mården ligger i stenröset t.ex. Samma sak om mården har daglega i en såkallad granmo och trädrant(hoppat från träd till träd), du ringar området och har inga utspår för att veta vilket träd mården ligger i måste du "knacka träd". Det innebär att du tar träd för träd och knackar med flat sidan på yxan och hoppas att mården rör sig när du slår i trädet den har legat i. Har man fått iväg mården gäller det att vara kvick i handlingarna för nu kommer det att gå undan! Mården är fruktansvärt snabb att förflytta sig, både på backen och uppe i träden. Lyckas den komma undan jägaren i ett sådant läge utan en bra hund som förfölja den och skälla fast den är oftast jaktdagen över. En mård som ostört kan gå iväg brukar styra kosan mot det absolut värsta stenrammet i närheten, och där är det helt hopplöst att få ut den igen. Hundar man har använt till mårdjakten är terriers och spetsar, finnspetsar har använts väldigt mycket men även laikor och norrbottenspetsar har många timmar hos dom inbitna mårdjägarna! Anledningen till att det är bra att ha med en grythund på mårdjakt är när mården ligger i backen, mården gillar absolut inte att en liten terrier el tax börjar springa nere hos den, utan då brukar den vilja smita ut kvickt!

Plott

Anledningen till att det av tradition har använts spetsar till mårdjakten är nog helt enkelt att det inte har funnits stövare med tillräckligt bra ståndegenskaper för att kunna användas till mårdjakten. Många av dom svenska stövarraserna har väldigt svårt att skälla på ett djur uppe i träd. Att skälla träd har plottarna blivit avlade på i minst 200år... en hund som är avlad för att ta gamla slag och dessutom skäller träd, det kanske kunde funka till att jaga mård?

Den första som jagade in en unghund på mård var Rasmus Boström. Hans hane "Bull" var den första som fick visa vad han dög till på dom ringlade mårdlöparna. Han gjorde det väldigt bra helt plötsligt hade Rasmus en hund som inte bara sprang planlöst i mårdspåren, utan Bull jobbade aktivt på spåren likt en riktig har-stövare! När du har en hund du kan lita på håller spåren behöver du som jägare inte längre ha 100% koll på mårdlöpan! Du kan istället koncentrera dig på att försöka gena på hunden och om hunden är riktigt bra kan den hitta mården själv. Att släppa en hund på ett mårdspår, skida efter och sedan höra ett ståndskall 2km ifrån dej och börja gena på ståndskallet och du vet till nästan 100% att hunden har hittat mården, då jaklar börjar det bli riktigt roligt med mårdjakt! Självklart ska man veta att det inte jämt är så här enkelt, mårdjakt är svårt både för

hundar och jägare, har en mård trädränt kan det vara helt hopplöst även för den mest envisa jägaren/hunden att hitta igen den. Samma när mården har använt samma lega två nätter i rad, och man följer spåret hela dagen bara för att när solen börjar gå ner komma tillbaka där du började spåra på morgonen... Det vi har sett av plottarna är att dom mycket hellre tar mårdspar än rävspår vad det beror på kan man bara spekulera i men dom verkar ha en fallenhet för just mård. Plottar som har varit med på några mårdar kan bli väldigt envisa, jag har hämtat min Max i kolmörker fortfarande jobbandes på mårdspar efter över sextimmars enträget spårande. Den här skrivelsen är inget "upprop" på vad man ska jaga in en ung plott på, men det kan ju vara bättre att ha en hund injagad på mård än räv den dagen du ska börja jaga björn med hunden! Det går säkert tio rävspår på ett mårdspar.

Om jag skulle ställa ett normal spets jaktsätt kontra en normal plotts jaktsätt blir det ungefär på detta sätt:

*Spets: Dåligt spår följande

*Plott: Mycket bra spår följande

*Spets: Mycket bra ständegenskaper

*Plott: Mycket bra ständegenskaper

*Spets: Mycket bra på följande, flyende vilt

*Plott: Godkänt följande på flyende vilt

Obs: Detta är ingen kritik mot någon ras OCH det finns alltid undantag bland alla raser, det är dessutom mina egna erfarenheter och dom får jag stå för själv! Denna stapel har dessutom inget med någon annan jaktform än mårdjakt att göra! Men det jag har sett på just mårdjakt, är att plottar jämfört med spetsar tar kalla slag bättre, står bra, men det är sämre om mården smiter iväg, där har spetsen större fördel. Det jag menar med "följande av vilt" är att komma ikapp mården när den just smiter, det brukar snabba, "vindgenande" och lyssnade spetsar vara jätteduktiga på!

Plottarna är mer "plottriga" när det gäller den biten! Detta var min egna personliga redovisning i ämnet mårdjakt! Denna erfarenhet och kunskap har jag erhållit efter att ha jagat mård under flera år, och då med god erfarenhet av hundjakt i ämnet mårdjakt.

Det som jag och vi som har jagat mård med plottar, är just envisheten på spåren som vi värdesätter högst. Man får som jägare mycket enklare "jobb" när du har en hund som tar de kalla nattspåren själv, och som gör sitt jobb självständigt. Ständegenskaperna är bra men dom är sämre om mården smiter. Det sista övervägs av att man hinner ikapp fler mårdar snabbare med en injagad plott! Om ni bor i trakter med mård och får bra spårnö ibland tycker jag att ni ska prova att släppa ungploppen på en mårdlöpa, det är en väldigt bra träning inför det som komma skall! Långa kallslag, kontakt med vilt och dessutom får husse motion inför björnjakten!

Jag hoppas dessa rader ger smak till att prova mårdjakt! Lycka till, **Janne Falk** Webbmaster
plotthundsklubben

